

Kemikaaliturvallisuus

Kotona ja työpaikoilla käytetään erilaisia kemikaaleja. Kemikaaliturvallisuus tarkoittaa tuotteiden turvallista ja oikeanlaista käyttöä. Kemikaalien turvallisen käytön edellytys on tuntea kemikaalit ja niiden oikeanlaiset käyttötavat.

Kemikaalilla tarkoitetaan kemiallista ainetta, joka on kemianteollisuuden valmistama. Kemikaalin tarkka rakenne tunnetaan ja kemikaalilla on rakenteensa mukainen nimi. Kemikaali voi olla myös kemiallisten aineiden seos, joka koostuu tunnetuista määristä ainesosia. Kodin kemikaaleja ovat mm. kosmetiikka, desinfiointiaineet, pesu- ja siivousaineet, polttoaineet, liuottimet, maalit, rakentamiseen käytettävät kemikaalit.

Kemikaalien valmistusta, maahantuontia, kuljetusta, myyntiä ja käyttöä koskee kemikaalilainsäädäntö. Lainsäädäntö on EU/ETA-tasoista eli koko EU:n alueella sekä Norjassa, Islannissa ja Liechtensteinissä kemikaalilainsäädäntö on sama. Myös maailmanlaajuisesti kemikaalilainsäädäntö on yhtenäistä, koska kemikaalien markkinat ovat maailmanlaajuiset. Kemikaalilainsäädäntö koskee sellaisenaan kemikaaleja. Kosmetiikan ja kosmeettisten aineiden pitää toteuttaa vielä tiukempaa EU:n kosmetiikka-asetusta ja kosmetiikkalakia.

Kemikaaliturvallisuus käsittää:

- **Kemikaalien luokituksen** (mm. varoitusmerkit)
- **Käyttöturvallisuustiedotteen**
- **Pakkaumerkinnät ja pakkaamisen**

Koska Suomi on kaksikielinen maa, kaikki lainsäädäntö sekä kemikaaleihin liittyvät dokumentit ja pakkauksen etiketit täytyvät olla sekä suomeksi että ruotsiksi. Tiedot voivat olla lisäksi muillakin kielillä.

Kemikaalilainsäädäntöä

REACH-asetuksessa säädetään kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelystä ja rajoittamisesta sekä tiedottamisesta toimitusketjussa. Reachin tarkoituksena on, että aineiden ominaisuuksista ja käyttötavoista kerätään tietoa. Tiedon perusteella arvioidaan vaaraa ja riskejä sekä suunnitellaan aineen turvallista käyttöä.

CLP-asetuksella määrätään kemikaalin luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta. Luokitus ja merkinnät tarkoittavat esimerkiksi sitä, minkälainen varoitusmerkki tuotteella täytyy olla.

Kemikaalien vähittäismyyntiä koskevat erityismääräyksillä kielletään esimerkiksi kemikaalin myynti päihtymistarkoitukseen (ilokaasu, liimat). Myrkyllisten kemikaalien osalta säädetään, miten näitä kemikaaleja säilytetään myynnissä ja kenellä niitä voi myydä.

VAK-lainsäädäntö eli vaarallisten aineiden kuljetuslainsäädäntö määrittelee, miten ja kuka vaarallisia aineita saa kuljettaa, ja miten kuljetukset on merkittävä. Kuljetuslainsäädännön tarkoituksena on ehkäistä ja torjua vahinkoja ja vaaraa ihmisille, ympäristölle ja omaisuudelle.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) valvoo kemikaalilainsäädännön toteutumista Suomessa.

Kemikaalien turvallinen käyttö

- Käytä kemikaaleja vain tarpeeseen
- Valitse oikea aine oikeaan tarkoitukseen
- Lue pakkausmerkinnät ja toimi niiden mukaan
- Noudata annostelu- ja käyttöohjeita
- Varo kemikaalin joutumista suuhun, silmiin, iholle tai hengitykseen
- Säilytä kemikaalit lukituissa tiloissa lasten ja kotieläinten ulottumattomissa sekä erillään elintarvikkeista
- Säilytä kemikaalit alkuperäispakkauksissa
- Älä sekoita kemikaaleja keskenään
- Käytä tarvittaessa suojakäsineitä ja muita suojavarusteita
- Kemikaalijäämiä ei saa kaataa viemäriin
- Ota ymräristöasiat huomioon ennen kemikaalin hävittämistä

Tehtävät

Tutustu Tukesin sivuilta löytyvään Luulot pois kemikaaleista -osioon:

<https://tukes.fi/luulotpoiskemikaaleista>

[Kemikaaliturvallisuus tehtävät](#)

[Kemikaalien turvallinen käyttö, tehtävät](#)

From:

<https://opetus.wiki/> - **Opetus.Wiki**

Permanent link:

<https://opetus.wiki/doku.php/kemia:kemikaaliturvallisuus>

Last update: **15/10/2019 13:03**

